

MASARYKOVA UNIVERZITA V BRNĚ

Fakulta sociálních studií
Katedra sociologie

Pavla Grabacká (UČO 144034)
imatrikulační ročník 2004

Hana Skoumalová (UČO 144324)
imatrikulační ročník 2004

Jana Špičková (UČO 143676)
imatrikulační ročník 2004

Registrované partnerství v ČR

Metodologie sociálních věd (SOC 106)

studentský projekt

V Brně 12. 5. 2005

Úkol č. 3 - PRELIMINARY PROPOSAL

- ❖ **Předmět výzkumu** : Registrované partnerství v ČR

- ❖ **Cíl výzkumu**: Předpokládáme, že výzkum přispěje k větší informovanosti o postojích majoritní populace České republiky k uzákonění registrovaného partnerství a vzájemnému soužití s lidmi, kteří by do tohoto svazku chtěli vstoupit

- ❖ **Výzkumná otázka**: *Byla by majoritní populace ochotna žít v souladu s homosexuály, kteří by vstoupili do registrovaného partnerství?*

- ❖ **Odvozené otázky**:
 - *Jaké důvody má společnost k odmítnutí registrovaného partnerství?*
 - *Je starší generace méně tolerantní k registrovanému partnerství než generace mladší?*
 - *Jsou představy majoritní populace o registrovaném partnerství v souladu s koncepty rovného občanství a lidských práv?*
 - *Jak ovlivňuje pohlaví respondenta postoj k registrovanému partnerství?*
 - *Je víra důvodem k odmítavému postoji k registrovanému partnerství?*
 - *Jak by ovlivnilo případné uzákonění registrovaného partnerství majoritní společnost?*

ideálně typicky ok. na bakalářku neproveditelné, ještě jsem nezjistila, jestli to má být návrh výzkumu na bakalářku, nebo vzletný návrh na výzkum za milión.

- ❖ **Provedení výzkumu**: K výběru vzorku o velikosti 1500 respondentů využijeme jednoduchého náhodného výběru. Předpokládáme, že je k dispozici kompletní seznam základního souboru. Výběr bude proveden za použití tabulky náhodných čísel. Bude použito výběrové dotazníkové šetření. Pro ověření reprezentativnosti vzorku rozdělíme respondenty na dvě statické skupiny, které následně po vyhodnocení dat srovnáme.

narazila jsem na zvláštní úkon – prověření reprezentativnosti, zní to pěkně, ale vzorek je buď reprezentativní, což rozhodnete na základě kritérií pro výběr nebo není, a potom už nějaké ověření reprezentativnosti je jaksí zbytečné. Může se stát, že Vám nerepresentativní soubor

dá podobné výsledky jako reprezentativní, ale potom je to nevědecká náhoda, a oponent by Vás stejně sestřelil.

❖ **Vzorek populace, na kterém bude výzkum proveden:** Výzkum je omezen na majoritní populaci. Základní populací pro výzkum jsou všichni její příslušníci starší 18 let mající občanství ČR. Přímý přístup k tomuto vzorku by, dle našeho předpokladu, neměl být příliš problematický. Nejsme zde omezeni například žádnými jazykovými, kulturními ani etickými bariérami. to jsem ráda, že je bezbariérový přístup, ale nicméně je tu bariéra finanční, zjištění 1 otázky na reprezentativním souboru stojí asi 8000kč... 😊

❖ **Operacionalizace:**

operacionalizace není špatná, jenom trochu podivně uspořádaná, začala bych třeba se stereotypem homosexuála, potom s tolerancí k odlišné sexuální orientaci, u segregace nevím, jak odlišíte kladnou odpověď na otázku 2 jako výraz segregace nebo multikulturalismu rozšířila bych škálu otázky v právu na odlišnou sexuální orientaci, to je jádro Vašeho výzkumu, škálu musíte buď použít celou, nebo s ní nepracovat jako se škálou, nebo byste musely nejdříve testovat validitu 😊
literatura mě opět příliš nenadchla 😊

□ Asimilace jako negativní postoj ke všemu odlišnému a snaha o setření rozdílů s majoritní populací. Použijeme tyto indikátory:

- měli by svou odlišnou orientaci přizpůsobit majoritní populaci
- měly by být zrušeny jejich organizace a neměl by být podporován vznik dalších
- nemělo by být uzákoněno registrované partnerství
- neměli by na veřejnosti dávat najevo svou orientaci, aby tím nenarušovali mravní normy majoritní populaci

□ Segregace jako zájem o oddělené soužití (bydlení, vzdělávání, zaměstnávání, kulturní a sportovní aktivity, ...). Použijeme tyto indikátory:

- měli by žít v oddělených komunitách
- měl by být podpořen vznik jejich vlastních organizací (sportovních, kulturních, ...), aby se nezačleňovali do organizací majoritní populace

- Tolerance k odlišné sexuální orientaci: jako vyjádření schopnosti přijmout homosexuální menšinu a akceptace jejich požadavku o uzákonění registrovaného partnerství. Použijeme tyto indikátory:
 - mají právo na odlišnost ve své sexuální orientaci
 - mají právo mít ve společném svazku stejné výhody jako lidé s heterosexuální orientací
 - mají právo na svěřeni dětí do vlastní péče

- Sociální distance jako sociální odstup, stupeň sociální blízkosti nebo vzdálenosti osob nebo skupin v sociálním prostoru. Označuje vzdálenost danou především hodnotovými představami, postoji, předsudky, pocity sympatie a antipatie. Pro zkoumání sociální distance mezi příslušníky různých částí obyvatelstva se používá škála, kterou vyvinul E. S. Bogardus. Použijeme tyto indikátory:
 - vadilo by vám, kdyby jste zjistili, že je vaše dítě homosexuálně orientované a touží vstoupit do registrovaného partnerství?
 - vadilo by vám, mít v zaměstnání nadřízeného s homosexuální orientací?
 - vadilo by vám, kdyby jste se vy a vaše rodina pravidelně setkávali s páry, které uzavřely registrované partnerství?

- Stereotyp homosexuála: v tomto případě se odvoláváme na stereotypy, které uvádí Giddens v *Sociologii*. Patří mezi ně stereotyp homosexuála jako zženštilého muže, stereotyp, že homosexuálové vykonávají jen určitá specifická povolání (kadeřníci, umělci, tanečníci) a stereotyp, že převažují mezi transvestity homosexuálové. Použijeme tyto indikátory:
 - myslíte si, že jsou homosexuálové vždy zženštilí?
 - myslíte si, že homosexuálové jsou převážně umělci, kadeřníci a tanečníci?
 - myslíte si, že převažují homosexuálně orientovaní transvestité?

- Xenofobie: jako odpor, nepřátelství ke všemu cizímu, strach před ním, nedůvěra k němu. Použijeme tyto indikátory:
 - máte pocit, že se uzákoněním registrovaného partnerství ohrozí existence a význam instituce manželství?

- máte pocit, že by uzákonění registrovaného partnerství nějak změnilo váš dosavadní život?
- myslíte si, že instituce registrovaného partnerství je neslučitelná s mentalitou občanů české národnosti?

jednání v parlamentu o uzákonění registrovaného partnerství jsou poměrně častá, řekněme každý rok nebo ob rok. Je to už jistý druh rituálu, projednával se zákon už několikrát, ale KDU-ČSL je vždy proti. Obávám se, že vycházíte z dost naivní představy, že by politici naslouchali vox populi☺

- ❖ Výsledky naší práce by mohly ovlivnit případné zahájení nových jednání o uzákonění registrovaného partnerství v České republice. Dále by mohly být předlohou či inspirací k provedení dalších výzkumů tohoto sociálního problému.

❖ **Literatura:**

- Baršová A.: *Registrované partnerství-zkouška tolerance*, Sedmá generace, roč. XI., č. 8, 2002 s. 29-32
- Brzek, A.: *Třetí pohlaví?*, Praha, SCIENTIA MEDICA 1992
- Doležal, Jiří X.: *Ty sklapni, buzerante*, Reflex, č. 47, 2003, s. 79-83
- Giddens, A.: *Sociologie*, Argo 2004
- Glenn, Norval D.: *The struggle for same-sex marriage*, Society, roč. 41, č.6, 2004, s. 25-28
- Hučín, J. 2001.: *Sexuální orientaci změnit nelze*, Psychologie dnes, roč. 7, č.9, 2001, s. 9-12
- Janošová, P.: *Homosexualita v názorech současné společnosti*, Praha, Karolinum 2000
- Kurdek, L.: *Are gay and lesbian cohabiting couples really different from heterosexual married couples?*, Journal of marriage and family, roč. 66, č. 4, 2004, s. 880-900
- Parkanová, V.: *Zákon o registrovaném partnerství. Ano, či ne?*, Revue Politika, roč. XV., č. 6-7, 2004 s. 39-40
- Rodanová R.: *Registrované partnerství v Evropě (a v České republice?)*, diplomová práce, Brno, Fakulta sociálních studií 2003
- Stehlíková, D.- Procházka, I.- Hromada, J: *Homosexualita, společnost a AIDS v ČR*, Praha, ORBIS (rok vydání není uveden)

Šardová, Z.: *Je veřejnost tolerantní k jedincům s odlišnou sexuální orientací?*, bakalářská práce, Brno, Fakulta sociálních studií MU 1998

Svazky gayů a lesbiček neprošly v parlamentu o jediný hlas, MF Dnes 12. 2. 2005